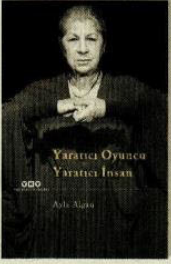

2 O. yüzyılın ilk çeyreğinde doğmuş ve eksilmeyen merak, öğrenme ve araştırma isteği sayesinde 21. yüzyılın hızına ayak uydurabilmiş, tiyatro ve sinemamızın ilham veren sanatçısı Ayla Algan; ilk kitabı *Yaratıcı Oyuncu Yaratıcı İnsan*'da, oyunculuğun tarihi gelişimini atölye tadında anlatıyor, kişisel hayatının bilinmeyenlerini cömertçe

NAZLI BERİVAN AK

okurlarla paylaşıyor, tecrübeleriyle yolun başındaki oyuncu adaylarına müthiş bir kılavuz sunuyor. Kitabın satır aralarında ise yaratıcı kişiliğinin, çok yönlü sanatının detaylarıyla beraber; Olympia'da sahneye çıkan ilk Türk olarak yaşadıkları, *Hamlet* oyununda hem Ophelia hem de Hamlet'i canlandırması, kazandığı sayısız ödül ve birincilik ama en çok da yol arkadaşı Beklan Algan var. Ayla Algan ayrıca 18 Kasım 2023 Cumartesi günü Yapı Kredi Kültür Sanat Yayıncılık Loca'da bu kez 'eğitmen' kimliğiyle 'Yaratıcı Seyirci' başlıklı bir ders verecek. Kıymetli sanatçıyla kitabı odağına alan bir söyleşi gerçekleştirdik.

“Dedem ilk Osmanlı ressamlarından”

Kitabın fikri nasıl doğdu?

BİLSAK tiyatro okulunu kurduğumuzda, Süleyman Velioğlu ile yaratıcı tiyatro üzerine çalışmalar yapıyorduk. Bize ontolojiyi ve fenomenolojiyi tanıtmıştı. Velioğlu tiyatro üzerine ontolojik çalışmalar yaparken, İsmail Tunalı da müzik üzerine çalışıyordu. Dolayısıyla ben de onlarla birlikte sanat ontolojisi üzerine felsefi ve pratik çalışmalar yapabildim. Bu kitabın doğumunda,

“Tiyatrodan yola çıkarak hayatımı yazmak istedim”

Duayen oyuncu, çok yönlü sanatçı Ayla Algan, ilk kitabı *Yaratıcı Oyuncu Yaratıcı İnsan*'da deneyimlerinden süzdükleriyle sanatının bilgisini okurlarla paylaşıyor. Kitap, soluk soluğa geçen bir ömrü anlatıyor

yani alt metninde Süleyman Velioğlu ile yaratma eylemi üzerine yaptığımız o çalışmaların olduğunu söyleyebilirim. Herkes bana hayatını, anılarını yaz diyordu ama ben sadece hayatımı yazmak istemedim.

Tiyatrodan yola çıkarak hayatımı yazmak istedim. Örneğin Corneille'in *Le Cid* oyununu 15 yaşında Paris'teyken izlemiştim. Kitabımda anlattığım gibi şimdiki tiyatro bilgilerim olmasaydı, bu oyunda ne 17. yüzyılda yazar olarak Corneille'in ne de 20. yüzyılda oyuncu olarak Gérard Philipe'in ne yaptığını anlayabilecektim. Yani kendi deneyimlerimle oyunculuğun tarihsel gelişimi arasında bir paralellik kurgulayarak anlatmak istedim oyunculuğu. Editörüm Sevrin Uysal da bana taraf oldu, iyi bir çalışma çıktı ortaya.

Yaratıcılıkla, sanatla,

1960'ta ilk oyunum olan *Jeanne d'Arc*'ı oynarken Muhsin Ertuğrul etrafıma o kadar iyi aktörler koydu ki, kim olsa iyi oynardı

kültürle yoğrulmuş bir evde büyüme kariyerinizi nasıl şekillendirdi?

Hayatım sanat içinde geçti. Annem çocukken bana piyano ve dans dersleri aldırdı. Evde hep şarkı söyleyip dans ettiğimi hatırlıyorum. Annemin haftada bir evde yaptığı sanat toplantıları vardı; şairi, heykeltıraşı, ressamı her hafta bizde toplanırdı. Kendisi de ressamdı, heykel de yapardı. Dedem Kâzım Kavur da ilk Osmanlı ressamlarından. Annem şarkı da söylerdi, beste de yapardı. İki tane tangosu vardır annemin, bir tanesinin adı *Sarı Yasemin*'di. Bilinmiyor tabii bu tangolar. Atatürk Batılı radyoyu açtıktan sonra Batı müziğini alaturkacılar söylemediği için annemi gizliden radyoya götürmüşler, annem de babasından korkuyor tabii ve radyoya gittiğinde bir bakıyor babasının arkadaşı orada.

Ama anneme “Üzülme söylemeyeceğim kimseye, çok güzel söylüyorsun” demiş. Annem de o Batılı parçayı söylemiş. O zamanlar ülkede parasızlıktan resim satılmıyordu, annem, ressam arkadaşları para kazanabilenler diye onlara benim portremini yaptırırdı.

Ses sanatçılığında da önemli başarılar kazandınız. Bu döneme dair unutamadığınız neler var?

Ergüder Yoldaş'tan bahsedebilirim çünkü çok iyi bir müzisyendi. Eski Yunanca, Latince okuduğum için bana hep gelip kelimelerin anlamlarını sorardı. Meğerse notalar için yeni bir alfabe yazmak istiyormuş. Bir gün Psikiyatr Prof. Dr. Süleyman Velioğlu'na gittik birlikte ve Süleyman Bey bana Ergüder Yoldaş'ın paranoyak

“Benim ‘iyi ki’ eşim Beklan Algan’dır”

Dönüp baktığınızda ‘iyi ki’leriniz ve ‘keşke’leriniz nelerdir?

Keşkem yok sayılır. Bizim de annemiz babamız bize “Tiyatro yapmayın” dedi ama biz yaptık eşim Beklan ile birlikte. Tabii güç buluyordum ondan, o da benden. Her şeyi Beklan ile el ele verip yaptık, şimdi tabii onu çok arıyorum, özellikle zor günlerde onun elini çok arıyorum. Bilhassa gece uyurken onun eli bana güzel rüyalar gördürürdü, şimdi bazen kötü rüyalar oluyor, tansiyonum çıkıyor sabah ama sonra biraz yoga yapıyorum, indiriyorum tansiyonumu. Benim ‘iyi ki’ eşim Beklan Algan’dır.

şizofren olduğunu söyledi. Ergüder

Yoldaş birileri bilgilerini

çalacak, ona kötülük yapacak diye hep korkuyordum. Bundan ilki defa bahsediyordum ama tabii Ergüder Yoldaş'ın müzik bilgisi harikaydı. Süleyman Bey onun hastanede kalıp tedavi olabilmesi için ona epey ders koymuştu, oradaki hastalara müzik dersi veriyordu. Sonraki yıllarda Büyükdada'ya çekip gitmişti ve orada Robinson Crusoe gibi yalnız başına yaşamıştı. Belediye ona tahtadan bir ev yapmıştı ama girmemişti içine, kaç sene tek başına öyle yaşadı. Ama tabii muazzam bir kompozitördü, bir gecede 104 kişilik tam filarmoni orkestrasının notalarını yazmıştı. Onun düzenlemesi ile Polonya-Sopot Festivali Pop Müzik Yarışması'nda Kara Kartal (*Aigle Noire*) şarkısıyla dünya birincisi olmuşum. ●

Yaratıcı Oyuncu Yaratıcı İnsan / Ayla Algan / Yapı Kredi Yayınları / 248 Sayfa